

سنگینی کفه آرامش و اعتدال در مناظره دوم

دومین مناظره دوازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری با حضور ۶ نامزد انتخاباتی با موضوع سیاسی و فرهنگی دیروز برگزار شد.

دومین مناظره دوازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری با حضور ۶ نامزد انتخاباتی با موضوع سیاسی و فرهنگی برگزار شد.

نخستین سئوال از نامزدهای دوازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در دومین مناظره با موضوع سیاسی فرهنگی درباره طرح برنامه [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ ها و دیدگاه [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ های آنان درباره رشد و ارتقای جایگاه علمی [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ کشور بود. سئوال این بود که چگونه می [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ توان برای شتاب و رشد علمی [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ از ظرفیت دستگاه [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ های آموزشی از جمله وزارت آموزش و پرورش، آموزش عالی و وزارتخانه [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ های دیگر استفاده کرد؟ محمد باقر قالیباف نخستین نفری بود که بر اساس قرعه کشی پشت تریبون قرار گرفت و در پاسخ به این سئوال گفت: موضوع فرهنگ یکی از موضوع [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ هایی است که در همه جوامع می [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ توان با دو نگاه خوشبینانه و بدبینانه به آن نگاه کرد.

وی افزود: نگاه بدبینانه این است که در این حوزه نگاه قیّم مآبانه داشته باشیم و با کنترل و نظارت شدید بر موضوعات فرهنگی عمل کنیم و در نگاه خوشبینانه بر مبنای آگاهی بخشی مردم عمل می [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ کنیم [ZWNJ&ZWNJ](#)؛. قالیباف گفت: منظور از آگاهی بخشی این است که با توانمند سازی خود مردم و از طریق نهادهای مردمی [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ و ایفای نقش مردم، آموزش و پرورش می [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ تواند مهمترین و اساسی ترین وزارتخانه ای باشد که در این بخش تاثیرگذار است.

به گزارش ایرنا وی سپس تلاش کرد این موضوع را به خبری در باره یک محموله پوشاک پیوند بزند و بر همین اساس گفت: اما در این مورد یک نکته حائز اهمیت است و آن این که در شرایطی که در رشد آمار اقتصادی با مشکل مواجه هستیم، هفته گذشته اتقایی افتاد که مایه تأسف است. دیدیم که سخنگوی قوه قضائیه درباره یک موضوع مشکوکی که مربوط به یکسری کالای قاچاق یا غیر قاچاق و کالاهای غیر ضروری بود، اظهار نظر کرد که مربوط به یکی از وزرا بود؛ در چنین شرایطی رسیدگی به این پرونده در دو روز انجام و مشخص شد وزیر آموزش و پرورش در این مورد دخیل بوده است.

روحانی: یک ربنا را پخش نمی [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ کنیم، چطور می [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ خواهیم دنبال تعالیم آموزش برویم؟ در ادامه حجت [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ الاسلام و [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ المسلمین حسن روحانی در پاسخ به این سئوال گفت: اگر می [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ خواهیم سطح فرهنگ جامعه مان و آموزش را بالا ببریم باید به زیربنای آن توجه کنیم؛ نخستین زیربنای اخلاق است؛ یعنی ما حق الناس را رعایت کنیم؛ یعنی حقوق مردم را زیر پا نگذاریم؛ فرض کنیم کسی تخلف کرده، آن کسی که باید بگوید تخلف کرده یا نکرده چه کسی است؟ آیا باید محکمه و دادگاه به این اتهام رسیدگی کند یا این که در تلویزیون آبروی افراد را ببریم؟

نامزد دوازدهمین دوره ریاست جمهوری افزود: چطور است که آقای قالیباف به یک وزیر اتهام ناروا می [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ زند. اگر می [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ خواهیم آموزش و پرورش جلو برود باید در جامعه، آزادی باشد؛ اگر آزادی نباشد چطور جوانان می [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ توانند به پیشرفت برسند؟

وقتی یک دانشگاه در شیراز یک نماینده مجلس را دعوت می [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ کند، دوستان شما مانع می [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ شوند؛ در خیابان با آجر به ماشینش حمله می [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ کنند آن هم کسی که فرزند شهید بزرگوار علامه مطهری است؛ آیا در چنین جامعه ای و در چنین شرایطی می [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ توانیم دانشگاهی آزاد داشته باشیم؟ می [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ توانیم تعالی داشته باشیم؟ وی با تاکید بر این که باید در جامعه شرایطی را فراهم کنیم که شکوفایی به وجود بیاید، افزود: اکنون اجازه می [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ دهیم افرادی که دارای فرهنگ هستند از استعدادشان درست استفاده شود؟

ما یک هنرمند داریم از این که دعای ماه رمضان را پخش کنیم ابا می [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ کنیم؛ یک-دعا- رنمایی که مردم علاقه مند هستند را پخش نمی [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ کنیم؛ آن وقت چطور می [ZWNJ&ZWNJ](#)؛ خواهیم دنبال تعالیم آموزش، پرورش و آموزش عالی

باشیم؟

میرسلیم: آقای قالیباف شما به سنوآل پاسخ ندادید

در ادامه، میرسلیم درباره این سنوآل گفت: آقای قالیباف شما به سنوآل پاسخ ندادید. من معتقدم جایگاهی را که باید به معلم می‌&ZWJZ; دادیم، ندادیم. مسائل کشور را باید به همت استادان و کارشناسان ارشد بشناسیم و با پژوهش کار خود را انجام دهیم؛ در کشور ما و با وجود بحران رکود و تورم جز با تقویت پژوهش نمی‌&ZWJZ; توان به مسائل پرداخت. همچنین جهانگیری در پاسخ به سنوآل اول گفت: فکر می‌&ZWJZ; کنم این سنوآل از جهات مختلف مهم بود که به آن پرداخته نشد. توسعه علم و کشور دو کانون اصلی دارد؛ یکی آموزش و پرورش که به هر حال باید به مسائل آن به طور جدی توجه شود، هم سند تحول آموزش و هم معیشت فرهنگیان.

وی تاکید کرد: معلم امروز تاثیرگذارترین قشر جامعه هستند&ZWJZ;. در دولت یازدهم به رغم همه محدودیت&ZWJZ; هایی که داشتیم دریافتی حقوق فرهنگیان متوسط از یک میلیون و ۲۵۰ هزار تومان به دو میلیون و ۸۵۰ هزار تومان رساندیم&ZWJZ;، ولی من اینجا اقرار می‌&ZWJZ; کنم که وضع معیشت فرهنگیان مناسب نیست و باید کار جدی تری انجام داد.

نامزد دوازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری تاکید کرد: دانشگاه باید محیط امن باشد و به دانشجویان توجه شود. کانون اصلی توسعه علم و فناوری، دانشگاه است. باید نشاط و امید بر دانشگاه&ZWJZ; ها حاکم شود. ما دانشگاه&ZWJZ; ها را به مراکز صنعتی کشور وصل کردیم.

جهانگیری اظهار داشت: اما در مورد مساله ای که آقای قالیباف گفتند چون علاقه نداشتم این موضوع در اینجا مطرح شود؛ من تا روز چهارشنبه که جلسه هیات دولت بود فکر می‌&ZWJZ; کردم برای وزیر دیگری این مساله اتفاق افتاده است. چهارشنبه مشخص شد که منظور وزیر آموزش و پرورش است. ملت ایران&ZWJZ; &ZWJZ;! مظلومیت دولت را ببینید. یک دفعه گفته می‌&ZWJZ; شود در خانه یک وزیری، قاچاق بوده است. وزیر یک دختری دارد که فوق لیسانس داشته و بیکار بوده ولی کار شرافتمندانه انتخاب کرده و واردات داشته است.

این نامزد انتخابات ریاست جمهوری تاکید کرد: ۲۰۰ میلیون تومان کل لباسی بوده که او وارد کرده است. از گمرک وارد کرده و تمام تعرفه&ZWJZ; های قانونی آن را پرداخت کرده است، اما یک باره کلانتری و دادگاه می‌&ZWJZ; روند، این محموله را می‌&ZWJZ; گیرند و این می‌&ZWJZ; شود موضوع مصاحبه معاون اول قضائیه و موضوع مصاحبه نامزد ریاست جمهوری.

حجت&ZWJZ; الاسلام والمسلمین سید ابراهیم رئیسی هم در واکنش به اظهارات قالیباف گفت: ما ۶ نامزد برای تضارب برنامه&ZWJZ; ها اینجا حضور پیدا کرده ایم. این حق مردم است که درباره برنامه&ZWJZ; ها به نتیجه برسند و بحث&ZWJZ; های دیگری که حق مردم را در این رابطه ضایع کند، نمی‌&ZWJZ; پسندیم.

وی افزود: نکته مهم، رشد علمی&ZWJZ; در کشور است که شتاب علمی&ZWJZ; در کشور در این چند سال کم شده است&ZWJZ;. برنامه ریزی برای جذب دانشجو و استاد به نحوی که مطابق با اقلیم&ZWJZ; های مختلف و نیازهای کشور باشد، وجود ندارد. اکنون یک میلیون دانشجو در کشور مدرک تحصیلی به دست دارند و شغل ندارند.

در ادامه مصطفی&ZWJZ; هاشمی&ZWJZ; طبا در پاسخ به این پرسش گفت: در آموزش پرورش به امر تربیت کمتر توجه داریم؛ یعنی عمل به تربیت در کنار آموزش؛ این نقصی است که همواره در آموزش و پرورش ما وجود دارد. ما یک نقص بزرگ در قانون داریم و آن این که اعضای علمی&ZWJZ; دانشگاه&ZWJZ; ها می&ZWJZ; توانند شغل دوم انتخاب کنند درحالی که کار اعضای علمی&ZWJZ; دانشگاه&ZWJZ; ها باید دانش، پژوهش و راهنمایی دانشجویان باشد؛ به نظر من اگر دانشگاه&ZWJZ; های ما دقت بیشتری کنند و دانش آموختگان ما مدارج تحصیلی را با مراتب عالی بگذرانند، نتیجه بهتر می&ZWJZ; شود.

نقدپذیری و رشد تضارب آرا

سید مصطفی آقامیرسلیم طبق قرعه کشی دومین نفری بود که پشت تریبون پاسخگویی قرار گرفت و نظر خود را درباره این سنوآل که&ZWJZ; با توجه به ضرورت حفظ وحدت ملی و انسجام ملی چه نوع تعاملی را با احزاب و جریانات منتقد و مخالف دولت قائل هستید و دولت شما چقدر از شرح صدر لازم و رشد تضارب آرا در جامعه برخوردار خواهد بود&ZWJZ; بیان کرد.

وی گفت: همه دولت&ZWJZ; های بعد از پیروزی انقلاب برای خدمت کردن به کشور کوشش کردند و در حد توان و استعداد خود توفیق&ZWJZ; هایی به دست آوردند. نامزدهایی که هستند هر کدام در چارچوب مسئولیت قبول کردند. بحث درباره انتقاد از فعالیت&ZWJZ; ها و پذیرش انتقاد دیگران است و به نظر من هیچ دولتی نمی&ZWJZ; تواند موفق شود مگر این که انتقاد اقلیت را بپذیرد، انتقاد احزاب، سازمان&ZWJZ; های مردم نهاد، تشکل&ZWJZ; های علمی، هنری و فرهنگی را بپذیرد؛ این راه پیشرفت او است و بدون انتقاد هیچ پیشرفتی میسر نمی&ZWJZ; شود که انتقاد پذیری در دولت یازدهم به شکل کمی&ZWJZ; وجود داشته است.

این نامزد انتخابات ریاست جمهوری همچنین افزود: خودم یاد دارم که پیشنهادی را از سوی دانشگاه امیرکبیر به دولت آقای خاتمی&ZWJZ; مطرح کردیم و این تنها موردی بود که به یاد دارم پیشنهادی عالمانه و منتقدانه به دولت ارائه شد و آنها بررسی و برای اجرا ابلاغ کردند.

میرسلیم تاکید کرد: دولت نباید در انتقاد را ببندد، به ضرر اوست، اگر مردم انتقاد نکنند یعنی مشارکت نکرده اند و سهم خود را در پیشرفت کشور اعمال نکرده اند.

در ادامه قالیباف در پاسخ به سئوال مناظره گفت: به گونه ای صحبت نکنیم که فکر کنیم امروز انقلاب مانع حقوق شهروندی افراد است. در بحث اقوام و مذاهب حتما همه از حقوق شهروندی برخوردارند و باید هم باشند، مگر اکنون این گونه نیست؟

جهانگیری هم گفت: همه مکلف به این هستیم که از انتقاد سازنده استقبال کنیم. دولت یازدهم در این باره خیلی کارهای بزرگی انجام داده است. ما خانه احزاب را که بسته شده بود احیا کردیم. همچنین به ۸۰۰۰ سازمان مردم نهاد مجوز دادیم و از آزادی مطبوعات به طور کامل دفاع کردیم. همچنین از فضای مجازی با تمام قدرت دفاع کردیم و جلو تمام قدرت‌های بی‌پایه را که می‌خواستند شبکه‌های اجتماعی را فیلتر کنند و مانع دسترسی آزاد به اطلاعات شوند ایستادیم و هزینه اش را پرداخت کردیم.

ما به عنوان دولت از هر نقدی استقبال کردیم ولی مشکلی که وجود دارد بخشی از جامعه با دولتی که با رای مردم سرکار آمده است مخالفت دارد و متأسفانه با این مخالفتشان به شکل نهادینه شده در فضای مجازی و مطبوعات با همه توان به تخریب دولت می‌پردازند.

در ادامه رئیسی اظهارداشت: ما باید به ۸۰ میلیون جمعیت دارای کارت شناسایی ملی اجازه اظهار نظر بدهیم تا جامعه ما از هرگونه لغزش مصون بماند.

راهکار حفظ حقوق هسته‌های ایران

سید ابراهیم رئیسی در پاسخ به این سئوال که دولت وی چه راهکاری برای حفظ حقوق ایران در موضوع هسته‌های و جلوگیری از نقض تعهد برجام از طرف آمریکا دارد، گفت: برجام توافقی است که بر اساس مذاکرات به عنوان یک سند ملی شناخته می‌شود؛ باید از طرف ما و طرف مقابل به رسمیت شناخته شود.

وی افزود: آنچه در حین مذاکرات قابل اشکال بود، این است که در حین مذاکرات بگویند خزانه ما خالی است. این یک پیام بد از ناحیه دولت ما به طرف مقابل است یا این که ایشان بگویند اگر توافق نکنیم ممکن است مورد هجوم دولت‌های غربی قرار بگیریم.

این نامزد انتخابات رئیس جمهوری با اشاره به این که ما در اجرای برجام پیشگام شده‌ایم و آن را به صورت تام اجرا کردیم، اظهار داشت: برجام به صورت چکی است که باید آن را نقد کرد اما دولت به هیچ وجه توانایی دریافت مبلغ این چک را ندارد. دولت در حین انجام کار برجام می‌توانست از خود ضعف نشان ندهد اما با پیام‌هایی که داده شد برای ما مشکل ایجاد کردند.

محمدباقر قالیباف در واکنش به توضیحات رئیسی، با بیان این که قرارداد برجام حتما سندی مورد احترام دولت‌ها خواهد بود، گفت: معتقدم اگر بخشی از مشکلات ما در برجام حل شود باز هم همه مشکلات حل نمی‌شود؛ چرا که مشکلات ما در سیستم اداری دولت است. با دولت فعلی و روش و نگاهی که دارد امکانی فراهم می‌شود؛ تنها چهار درصد از مردم از نتایج برجام بهره‌مند می‌شوند.

سیدمصطفی میرسلیم هم در واکنش به صحبت‌های رئیسی با اشاره به این که شما نفرمودید این برجام بالآخره در جهان ندای مظلومیت ملت ما را به گوش جهانیان رساند و این حسن را داشت که مردم فهمیدند ما به دنبال سلاح هسته‌ای نیستیم، گفت: شما نگفتید به لحاظ مذاکرات و متنی که بین ایران و ۶ کشور که ابرقدرت هم هستند صورت گرفته است چطور قبل از مذاکرات ما دانش هسته‌ای بالنده داریم و تحریم‌ها هم برقرار است اما بعد از مذاکره تحریم‌ها تشدید می‌شود و هسته‌های ما هم محدود می‌شود؟

حسن روحانی دیگر کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری با تاکید بر این که مردم باید به این مساله توجه کنند که افرادی که امروز کاندیدا شده اند درباره برجام چگونه عمل خواهند کرد و باید به طور صریح به مردم بگویند که با برجام و توافق هسته‌ای چه کار می‌کنند و با جهان چگونه تعامل خواهند کرد، گفت: امروز مردم باید بدانند که برجام با زحماتی که دست آمده است که طی آن تمام تحریم‌های هسته‌ای برداشته شده است. اگر تحریم هسته‌ای باقی مانده، به ما بگویند کدام است. ما تحریم‌های مختلفی شده ایم اما امروز تحریم‌های هسته‌ای به طور کامل برداشته شده است.

این کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری گفت: آقای رئیسی شما چه اطلاعاتی درباره برجام دارید که درباره‌اش این گونه سخن می‌گویید؟

مصطفی‌هاشمی‌طبا هم در این باره گفت: وقتی تحریم شده بودیم عده‌ای مانند کبک سر خود را زیر برف کرده بودند. ما از همان کشورهایی که ما را تحریم کرده بودند، از مبادی دیگری کالاهایشان را خریدیم. ۵۰ درصد خودروهای سوپرلوکس آلمانی با همان پولی که نفت را با واسطه فروخته بودند وارد کشور شد که اینها بگویند تحریم را قبول ندارند. چه میراثی به این دولت رسیده است. ممکن است برجام مشکلاتی داشته باشد که در هر قراردادی مشکلی وجود دارد اما ما باید پایداری کنیم.

اسحاق جهانگیری هم با اشاره به این که مردم ایران به طور کامل در جریان هستند که زمانی که دولت یازدهم روی کار آمد وضع کشور چگونه بود، گفت: یکی از مهمترین موفقیت‌های ما در تاریخ ایران انجام گرفته است بدون تردید

برجام است و ما به تمام اهداف تعیین شده در برجام دست یافتیم. در برجام حق هسته‌ها؛ ZWNJ؛ ای خود را به رسمیت رساندیم و تحریم‌ها؛ ZWNJ؛ های ظالمانه را علیه ایران برداشتیم و فضای ایران هراسی را به فضای ایران دوستی تبدیل کردیم.

سیدابراهیم رئیسی در بخش دفاع از صحبت‌ها؛ ZWNJ؛ های خود با اشاره به اطلاعاتی که درباره برجام و سیاست خارجی دارد، گفت:؛ ZWNJ؛ باید بررسی کنیم که قرار بود چه اتفاقی بیفتد؟ آقای روحانی شما گفتید هم چرخ سانتریفیوژ بچرخد و هم چرخ اقتصاد. سؤال این است که ای مردم آیا چرخ اقتصاد می‌چرخد؟؛ ZWNJ؛ یعنی ما بازار کسب و کار داریم. مشکل بانکی حل شده است؟

وی با اشاره به موضوع جان باختن جمعی از هموطنان در فاجعه منا اظهار داشت: چند روز بعد از آن ماجرا، سعودی‌ها؛ ZWNJ؛ ها پیکرهای آنان را تحویل نمی‌دادند و اگر رهبری آن سخنان مقتدرانه را در دانشکده افسری بیان نمی‌کردند ورق بر نمی‌گشت. وقتی از موضع قدرت برخورد کنیم شرایط متفاوت است. البته هرکس که دولت بعدی را تشکیل دهد باید به تعهدات جمهوری اسلامی؛ ZWNJ؛ وفادار باشد و ما هم به تعهدات دولتمان وفاداریم. اولویت‌ها؛ ZWNJ؛ های سیاست خارجی

هاشمی؛ ZWNJ؛ طبا در پاسخ به این سؤال که مهمترین اولویت‌ها؛ ZWNJ؛ های سیاست خارجی شما چیست و چه سیاستی برای تقویت جریان مقاومت و مقابله با تروریست‌ها؛ ZWNJ؛ ها دارید؟ گفت: حفظ شان ایران در همه دنیا از یک سو و ارتباطات حسنه و تعامل فی مابین دولت جمهوری اسلامی؛ ZWNJ؛ ایران با دولت‌های دیگر که به رسمیت شناخته شده‌اند؛ ZWNJ؛ اند از سوی دیگر، در تمام زمینه‌ها؛ ZWNJ؛ ها مدنظر است. البته این بستگی به عملکرد و نگاه دولت‌ها؛ ZWNJ؛ های مقابل دارد.

وی با اشاره به این که همسایگانی داریم که با حفظ عزت و اقتدار خود باید با آنها در تعامل باشیم، اظهار داشت: از هرزه‌ها؛ ZWNJ؛ گویی و استفاده از کلمات و حرکاتی که فقط دل خودمان را خنک می‌کند؛ ZWNJ؛ باید پرهیز کرد و خویشتندار باشیم. با دیپلماسی مثبت با عناصری که از تروریسم حمایت می‌کنند؛ ZWNJ؛ می‌توانیم تعامل داشته باشیم و آنها را تحلیل کنیم. اگر بخواهیم موضوع را به سادگی ببینیم و در هر مورد دقتی لازم برای پیشرفت کار نداشته باشیم، قطعاً ضربه؛ ZWNJ؛ خواهیم خورد.

اسحاق جهانگیری با اشاره به این که در سیاست خارجی نیازمند این هستیم که از همه ظرفیت‌ها؛ ZWNJ؛ های کشور استفاده کنیم، گفت: وزارت خارجه به عنوان مرکز اصلی تنظیم روابط خارجی بر اساس جهت‌گیری؛ ZWNJ؛ های مرتبط با امنیت ملی است.

وی در ادامه به موضوع اهمیت دیپلماسی عمومی؛ ZWNJ؛ کشور اشاره کرد و گفت: معنای دیپلماسی عمومی؛ ZWNJ؛ این است که اقشار مختلف جامعه که قادر هستند در فضای بین‌المللی؛ ZWNJ؛ چهره دقیقی از ایران ترسیم کنند باید به این دیپلماسی باور داشته باشند. ما همراه قدرت سخت باید قدرت نرم خود را هم تقویت کنیم. مهمترین قدرت نرم انسجام داخلی کشور و اقتدار اقتصادی کشور است که درباره اقتصاد در جلسه آینده به صورت مشروح صحبت می‌کنم؛ ZWNJ؛ که چه کارهایی کرده‌ایم؛ ZWNJ؛ ایم.

ابراهیم رئیسی هم در واکنش به سخنان؛ ZWNJ؛ هاشمی؛ ZWNJ؛ طبا در زمینه اولویت‌ها؛ ZWNJ؛ های سیاست خارجی دولت آینده، اظهار داشت: اگر مسأله امروز ما اقتصاد مقاومتی و پیگیری آن در کشور است باید وزارت خارجه ما و دیپلماسی؛ ZWNJ؛ مان هم همین موضوع را دنبال کند و فضا را برای افزایش صادرات کالاهای کشور آماده کند. ما باید طوری عمل کنیم که شأن یک ایرانی در همه جای دنیا محترم نگه داشته شود و اگر به پاسپورت ایرانی در جایی بی‌توجهی شد دولت باید طوری عمل کند که این اتفاق نیفتد.

قالیباف با تأکید بر این که یک اشکال دولت این است که انسجامی؛ ZWNJ؛ در تجارت بین‌الملل ندارد، گفت: بازار ۴۰۰ میلیون نفری در منطقه داریم که باید به آن توجه کنیم. رویکرد کشور ما همواره واردات بوده است که این رویکرد باید به صادرات تبدیل شود.

روحانی هم با بیان این که بسیار مهم است که بتوانیم از قدرت دیپلماسی هم برای امنیت خود و هم برای ثبات منطقه استفاده کنیم، گفت: سالها بود که سیاست خارجی کنار گذاشته شده و به خوبی از آن استفاده نمی‌شد، اما در مذاکرات هسته‌ها؛ ZWNJ؛ ای توانستیم حق خود را به کرسی بنشانیم. چیزی که کسی باور نمی‌کرد؛ ZWNJ؛ کرد این بود که همه می‌گفتند اگر مذاکرات هم به ثمر برسد با توافق همه می‌کنید؛ ZWNJ؛ اما این مسأله را حل کردیم و آژانس بین‌المللی هسته‌ها؛ ZWNJ؛ ای اعلام کرد که همه مسائل گذشته ایران بسته شده است. این قدرت دیپلماسی ایران است و ما با این قدرت در سوریه در حال مذاکره هستیم.

هاشمی؛ ZWNJ؛ طبا هم در جمع؛ ZWNJ؛ بندی سخنان خود با بیان این که ما به جای آنکه با همسایگانمان به تضاد برسیم باید به تعامل دست یابیم، اظهار داشت: باید شرایطی را ایجاد کنیم که بتوانیم در بحث صادرات و ارتباطات انرژی کشورمان را به عنوان یک مرکز تولید انرژی معرفی کنیم و با همسایگانمان در این زمینه تعاملات خوبی داشته باشیم. یادمان باشد اگر بخواهیم همه چیز را دفعتاً حل کنیم به چراغ جادوی علاءالدین نیاز داریم. برخی می‌گویند که می‌شود همه مشکلات کشور را با یک شجاعت و جسارت حل کرد.

در سیاست خارجی اگر ادعا داشته باشیم که هر کاری را با سرپنجه معجزه‌زنان می‌توانیم حل کنیم، اشتباه کرده‌ایم.

وی با اشاره به این که یکی از ارکان مهم اقتصاد مقاومتی صادرات است، افزود: صادرات به اعتماد مردم اصناف و تجار نیاز دارد و نباید واردکننده را زانو صفت بنامیم. ما باید سرمایه‌گذار خارجی را بپذیریم. اکنون پذیرش سرمایه‌گذار خارجی در کشور ما وجود ندارد و ما باید تصمیم‌های لازم را برای چگونگی ورود سرمایه‌گذاران خارجی اعلام کنیم تا آنها سرمایه‌گذاران خود را به کشور بیاورند.

تداوم و توسعه امنیت کشور اسحاق جهانگیری در پاسخ به پرسشی مبنی بر برنامه‌هاش برای تداوم و توسعه امنیت کشور با تاکید بر این که جایگاه ریاست جمهوری محل کارآموزی نیست، یادآور شد: اقتصاد این مملکت و مردم این کشور تحمل و حوصله تنش، دعا و کارآموزی سیاستمداران تازه‌کار را ندارد. فکر می‌کنم که سیاست و فرهنگ با قدرت دفاعی کشور به هم آمیخته است و اگر بتوانم مسائل فرهنگی و سیاسی را خوب توضیح دهم بنیه دفاعی واقتدار کشور از این دو سرچشمه می‌گیرد.

این کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری خاطر نشان کرد: یکی از مهمترین مهارت‌های رئیس جمهوری این است که باید به پیچ و خم سیاست ورزی و دیپلماسی در عرصه متلاطم بین‌المللی به طور کامل آگاه باشد و لازمه آن هم صداقت با مردم و داشتن تجربه عملی در مسائل ملی و دشوار بین‌المللی است. من اصلاح طلب هستم و در دولت و مجلس بوده‌ام. مسائل کلان کشور یا در دولت مورد بحث قرار می‌گیرد یا در مجلس؛ در همین زمینه همیشه دغدغه من توسعه ایران بوده است و با این نگاه و تجربه است که می‌گویم با قدرت فرهنگی ایران اکنون باید قدرت اول منطقه می‌بودیم چرا نیستیم؟

جهانگیری همچنین افزود: نیازمند این هستیم که فرهنگ ایرانی و اسلامی خود را بر پایه گفتگو، مدارا، صلح و آرامش بنا نهیم. فرهنگ غنی ما می‌تواند حتی قدرت‌های مهاجم مثل اسکندر و مغول را مغلوب کند. تجربه برجام نشان‌دهنده قدرت قوی فرهنگی ما است. متأسفانه ما از این قدرت آنطور که باید استفاده نکردیم و نگاه نادرستی که غالب شد فرهنگ را به حاشیه برد. این کاندیدای انتخابات در ادامه یادآور شد: ناپختگی، بی‌تجربگی و تخصص ناکافی باعث شد این مسائل آنطور که لازم بود پیش نرود. ما باید فرهنگ مدارای ایرانی و فرهنگ غنی صلح‌طلب ایرانی را به مردم دنیا نشان دهیم. اگر چنین کاری کردیم اقتصاد ما قدرت دفاعی ما و سیاست خارجی ما هم خوب می‌شود. اما اگر نکنیم ما در داخل به جان هم می‌افتیم. برخوردهای امنیتی، محدودکننده و ضربتی ایرانیان را پزمرده می‌کند. من به عنوان یک ایرانی مسلمان و انقلابی به فرهنگمان افتخار می‌کنم و احساس قدرت می‌کنم. باید جلو ماجراجویی دوباره در این کشور را گرفت. جلو خامی‌دوباره را گرفت.

وی افزود: جایگاه ریاست جمهوری محل کارآموزی نیست. اقتصاد این مملکت و مردم این کشور تحمل و حوصله تنش، دعا و کارآموزی سیاستمداران تازه‌کار را ندارد. مردم عزیز هوشیار باشید؛ می‌خواهید فردای فرزندان شما چگونه باشد؟ محدودیت می‌خواهید یا آزادی؟ توسعه می‌خواهید یا آشفتگی؟ عزت بین‌المللی می‌خواهید یا انزوای بین‌المللی؟ تنش می‌خواهید یا آرامش؟ شما یک لحظه رأی می‌دهید و آینده کشور رقم می‌خورد.

ابراهیم رئیسی در واکنش به سخنان جهانگیری درباره برنامه‌هاش در زمینه استحکام بنیه دفاعی کشور اظهار داشت: شاخصه‌های امنیت ملی در نظام‌های مختلف ممکن است با یکدیگر اختلاف داشته باشد اما مهم‌ترین مولفه امنیت ملی مردم در صحنه و پای انقلاب منافع کشور هستند که همواره به دل دادگی به خدا در صحنه حضور دارند.

محمد باقر قالیباف هم در پاسخ به جهانگیری گفت: اگر دیپلماسی قدرت، رشد علمی، حوزه دفاعی، شهدای حرم و دفاع مقدس نبودند هرگز امکان دیپلماسی مذاکره نبود. آقای جهانگیری باید با مردم با صداقت بیشتری سخن بگوییم. من منتقد جدی دولت نهم و دهم بودم، اما دولت نهم و دهم یکی از ویژگی‌های مثبتش این بود که به جوانان اعتماد کرد؛ باید فرصت را به نسل بعدی بدهیم.

در ادامه مناظره تلویزیونی کاندیداهای انتخابات ریاست جمهوری مصطفی میرسلیم در واکنش به اظهارات جهانگیری خطاب به او گفت: آقای جهانگیری جنابعالی شعارهای زیبایی دادید اما پاسخ سنووال در مورد اقتدار ملی است که اقتدار ملی مستلزم تجهیزات، اطلاعات و برتری علمی است؛ باید مورد توجه قرار بگیرد. وی با طرح این پرسش که در صحنه نوآوری و رشد فناوری چه برنامه‌ای برای حفظ اقتدار کشور داشته‌اید؟ ادامه داد: صنایع دفاعی ما باید مورد توجه قرار بگیرند و چنانچه جنابعالی امروز می‌بینید ما در زمینه موشکی حرفی برای گفتن داریم و نگرانی امریکایی‌ها به این اقتدار ما است به پشتوانه سی سال کار تحقیقاتی انجام شده در کشور است.

حسن روحانی هم در واکنش به صحبت‌های جهانگیری یادآور شد: قدرت یک کشور از مولفه‌های مختلف تشکیل می‌شود. باید ببینیم امروز قدرت ما از سه، چهار و پنج سال پیش چه در زمینه نظامی، چه اقتصادی، چه سیاست داخلی و خارجی و چه فرهنگی بیشتر است؟

وی در ادامه تأکید کرد: امروز ایران به عنوان یک قدرت بزرگ در منطقه از دید همه جهانیان مطرح است. این نکته کوچکی نیست که درباره مهمترین معضل منطقه یعنی سوریه مذاکره می‌شود و ایران، ترکیه و روسیه بار آن را به دوش دارند. چه زمانی ایران چنین نقش تأثیرگذاری داشته است. در این سه سال و نیم که با حدود ۱۲۰ نفر از سران کشورها ملاقات داشته‌ام در صحبت‌ها؛ هایشان مشخص بود که جایگاه ایران نسبت به گذشته تغییر کرده است. این که گفته می‌شود در گذشته وضع جوانان بهتر بود پس چرا در طول مدت ۱۰ سال اشتغال تقریباً رشد صفر درصدی داشت؟ چرا جوان‌ها نیامدند و درباره شرکت‌ها؛ های دانش بنیان که قانونش تصویب شده بود هیچ کاری صورت نگرفت؟ امروز ۳۰۰۰ شرکت دانش بنیان فعال و ۱۰۰ شغل در این زمینه ایجاد شده‌اند؛ است. اینها قدرت تکنولوژیک ما ست و صادرات در بخش‌های مختلف بیشتر شده است.

مصطفی‌هاشمی؛ طباهم اظهار داشت: خیلی خوشحالم که با تدبیر رهبری و خون شهدای دفاع مقدس و مدافع حرم اقتدار ملی و امنیت ملی؛ مان از لحاظ مرزی حفظ شده است. ما اگر وارث خون شهدا هستیم همه باید در این خط حرکت کنیم بنابراین گداصفت خواندن مردم و صدقه دادن به آنها مشکلی را حل نمی‌کند. پیش بینی می‌شود که در سال‌های آینده شاهد مهاجرت ۱۰ میلیونی از روستاها به شهرها باشیم و در زمینه محیط زیست به دلیل کمبود آب شاهد نزاع میان قبایل مختلف شویم؛ . عقیده دارم باید دولت با تمامی؛ توان برای رفع این تهدیدات برنامه داشته باشد.

هاشمی؛ طباً تأکید کرد: این شایسته نیست که بیاییم و بگوییم دختری شانزده ساله با یک دیگ در زیرزمین خانه؛ اش انرژی هسته‌ای تولید می‌کند؛ این سخنان شایسته ملت ما نیست. ما باید با عقل و منطق سخن بگوییم و کارمان را پیش ببریم چون این حرف‌ها هم به جوانان ما لطمه زد و هم آخر و عاقبتی برای ما نداشت.

اسحاق جهانگیری در جمع‌بندی صحبت‌های خود گفت: اقتدار کشور مولفه‌های متعددی از جمله تقویت بنیه دفاعی، حضور مردم و مسائل سیاسی و فرهنگی دارد. قدرت ایران در فرهنگ است، اما چرخ فرهنگ با دستور و به صورت چکشی به کار نمی‌آفتد. اداره فرهنگ باید به دست مردم باشد. مردم هر وقت به صحنه آمدند مشکلات را حل کردند. در دفاع مقدس و در سال ۹۲ به صحنه آمدند و مشکلات را حل کردند.

وی ادامه داد: مردم یادتان می‌آید وضع اقتصاد چگونه بود؟ دارو پیدا نمی‌شد. کره، پنیر و شیر خشک پیدا نمی‌شد. سیلوهای گندم خالی بود. یادتان می‌آید برخی شب‌ها در صف بانک‌ها؛ می‌خوابیدید تا صبح چند سکه بخرید؟ اما شما مشکلات را می‌توانید حل کنید. شما هر وقت به صحنه آمدید تهدیدات را برطرف کردید. در دولت اصلاحات خاتمی؛ با گفتگوی تمدن‌ها؛ به اقتصاد و سیاست کشور روح داد و ایران را در دنیا درخشانند. من احساس خطر می‌کنم. قطبی کردن جعلی جامعه و به جان هم انداختن مردم می‌دانم چه بلایی سر کشور درمی‌آورد. شما وضع کشورهای منطقه را ببینید که چگونه شده است. وعده‌های توخالی موجب ناامید شدن مردم می‌شود. این وعده‌ها؛ به گونه‌ای شد که رئیس مجلس هم گفت این وعده‌ها؛ عملی نمی‌شود.

وی با بیان این که امروز دو نگاه متفاوت برای اداره کشور در برابر هم قرار گرفته اند، اظهار داشت: در یک طرف جریان‌ی است که سعی داشت با ماجراجویی، جنجال آفرینی و بگم بگم‌ها؛ های دروغی و خط‌کشی‌های خیالبافی، ناپختگی و بی‌تدبیری خود را در سیاست داخلی و خارجی پنهان کند، ممکن است امروز با رویکرد دیگری روی کار بیاید.

وی خاطر نشان کرد: فرار به جلو کفایت نمی‌کند بلکه مردم باید سوابق و عملکرد افراد را ببینند و بدانند که برخوردها چگونه بوده است؛ در همین بیلبردهای خیابان‌ها؛ تهران برای خالی کردن دل ظریف و پارانیش چه تهمت‌هایی که زده نشد، ولی امروز با برجام عکس یادگاری می‌گیرند. این کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری گفت: این نگرش محدود کننده در دنیا آثار خود را خواهد گذاشت و مهاجرت یکی از نتایج این نگاه خواهد بود.

این کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری با تأکید بر این که من یک مدیر جهادی و جهادگر هستم، گفت: رهبر انقلاب در جلسه‌ای که با حضور سران سه قوه برگزار شد فرمودند: آقای جهانگیری چپ بود و الان اصلاح‌طلب و من از روز اول ایشان را با صداقت می‌شناسم من هم با صداقت به مردم می‌گویم که با به صحنه آوردن همه جریان‌های سیاسی کشور سایه شوم جنگ را از منطقه برطرف کنیم. می‌توانیم با مدل تفاهم و گفتگوی ملی همه مسائل پیچیده پیش روی ملت را یک به یک حل کنیم. روش من برای حل بحران اعتماد سازی به بزرگان نظام و استفاده از همه ظرفیت‌ها ست.

سبک زندگی ایرانی- اسلامی

روحانی در پاسخ به این سئوال که وجه تمایز سبک زندگی ایرانی- اسلامی از زندگی غربی چیست و چه برنامه‌ای برای ترویج آن و تحکیم خانواده و ارتقای فرهنگ عمومی دارید، اظهار داشت: مسأله فرهنگ و سبک زندگی جامعه یک مسأله بنیادی است و در این زمینه تلاش‌های بسیار خوبی شده است و امروز شاهدیم مردم احساس آزادی بیشتری می‌کنند.

وی با بیان این که باید بدانیم چگونه می‌خواهیم با مردم رفتار کنیم، تصریح کرد: باید ببینیم آیا می‌خواهیم مردم را در همه زمینه‌ها توانمندتر کنیم یا در زندگیشان مداخله کنیم؟ باید ببینیم دولتی که اتکایش به مردم است و همه چیز را از طریق کمک به مردم می‌خواهد حل کند قرار است روی کار بیاید یا دولتی که از طریق مداخله و انحصار می‌خواهد مسائل را حل‌ و فصل کند؟

روحانی همچنین افزود: امروز آمار و ارقامی که داده می‌شود بسیار جالب و یادآور روزهایی است که افرادی وعده و وعید می‌دادند و دیدیم که در پایان دولتشان مردم به چه روزگاری افتادند و وضع تورم و بهداشت چگونه شد. مردم وقتی به بیمارستان می‌رفتند باید ملحفه و دمپایی را خودشان خریداری می‌کردند. دیدیم عزت مردم چه شد، دیدیم مردم وقتی صبح به فروشگاه می‌رفتند نمی‌دانستند قیمت‌ها بعد از ظهر چقدر تغییر می‌کند. این کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری با بیان اینکه سبک زندگی مردم در گذشته این شده بود که هر چه می‌توانند برای فردا ذخیره کنند چرا که نمی‌دانستند شرایط فردا چگونه است، اظهار داشت: امروز یک آرامشی در کشور وجود دارد که در سایه آن آرامش می‌توان زندگی مردم را در مسیر درست قرار داد. وی افزود: سبک زندگی از اخلاق و دین آغاز می‌شود. اگر ما به انقلاب و نظام ایمان داریم نباید عوامفریبی کنیم و باید با صداقت سخن بگوییم. رئیس‌جمهور، رئیس‌جمهور همه مردم است و امام (ره) هم فرمود که همه با هم باشید. پس دسته‌بندی‌ها، بی‌کپی‌بندی‌ها، بی‌مورد نکیم و کپی‌برداری‌ها، بی‌ربط انجام ندهیم. یک جایی چند سال پیش جنبش ۹۹ درصدی شکل گرفت، این که ما امروز بیایم و در سال ۹۶ بگوییم جنبش ۹۶ درصدی شکل گرفته است چه معنایی دارد؟ این کارها را نکنید. روحانی با بیان این که در زمینه برجام هر جا متحد بودیم کار را پیش بردیم، اظهار داشت: برخی آمدند و تصویری از شهرهای زیرزمینی نشان دادند که برجام را برهم بزنند، روی موشک شعارهایی نوشتند تا برجام را برهم بزنند، ولی مردم ما از همه اینها عبور کردند تا به امروز برسیم و شاهد پیشرفت بیشترمان در آینده شویم.

هاشمی‌طبا در این باره با اشاره به این که از لحاظ فرهنگی کم گذاشتیم و اگر بخواهیم به جایی برسیم باید همه درست‌ها را بگویم خاطر نشان کرد: این روش موجب یک زندگی درست می‌شود. مثلاً در قرارداد کرسنت ما ۱۴٫۵ میلیون دلار جریمه شدیم. می‌گویند این قرارداد بد است اما به خاطر عدم اجرای آن در دولت نهم و دهم جریمه شدیم. باید همه راست‌ها را بگوییم. جهانگیری هم با بیان این که به دلیل قرار داشتن در منطقه خشک به لحاظ آبی شرایط سختی داریم، اظهار داشت: با این حال سرانه مصرف آب ایران از کشورهای پرآب هم بیشتر است. از سوپی در مصرف کالاهای مصرفی و منابع طبیعی هم زیاده روی می‌کنیم مهم این است که از این عوارض پرهیز کنیم. قالیباف هم تأکید کرد: فرهنگ حتما دستوری و قیم مابانه نیست و باید در این زمینه به مردم اعتماد کرد و فرهنگ را به دست مردم سپرد. اولین تکریم اهالی فرهنگ واگذاری امور فرهنگی به خودشان است نه این که کسی را به کار بگیریم که نه فرهنگیان را می‌شناسد و نه فرهنگیان او را می‌شناسند.

میرسلیم اظهار داشت: ما شاهدیم که کاخ‌ها ساخته می‌شود و در حاشیه آن، عده‌ای در زباله‌ها به دنبال غذا هستند، آیا این سبک زندگی ایرانی- اسلامی است؟ روحانی در جمع بندی سخنان خود با اشاره به موضوع قرارداد کرسنت اظهار داشت: درباره قرارداد کرسنت موضوعی گفته شد که چون ممکن است مردم را مشوش کند باید بگویم که مبلغ ۱۴ میلیارد دلار نیست. این موضوع در داوری قرار دارد و به نتیجه نرسیده است و کار همچنان ادامه دارد و باید به نتیجه برسیم. وی ادامه داد: مسأله مهم این است که می‌خواهیم به قبل از ۹۲ بازگردیم یا راهی را که از سه سال و نیم گذشته آغاز شده است ادامه دهیم؟ ما وسط راه هستیم و آنچه که گفته می‌شود درست نیست.

کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری تأکید کرد: اگر ما خیلی خوب بتوانیم تلاش کنیم به رشد ۸ درصدی می‌رسیم که مورد تأکید رهبری و برنامه توسعه است. اما آنها که رشد ۲۶ درصدی را به مردم وعده می‌دهند آیا این مورد شدنی است؟ آیا می‌توان درآمد کشور را در عرض چند سال دوبرابر افزایش داد؟ آیا کارشناسان چنین وعده‌ای را می‌پذیرند؟ در کجای دنیا شاهد چنین اتفاقی بوده‌ایم؟